

Tips og tricks til at sikre en høj pattegriseoverlevelse

Fokus 35 Vital den 24. marts 2021

Trine Friis Pedersen, Konsulent

SEGES Svineproduktion

STØTTET AF

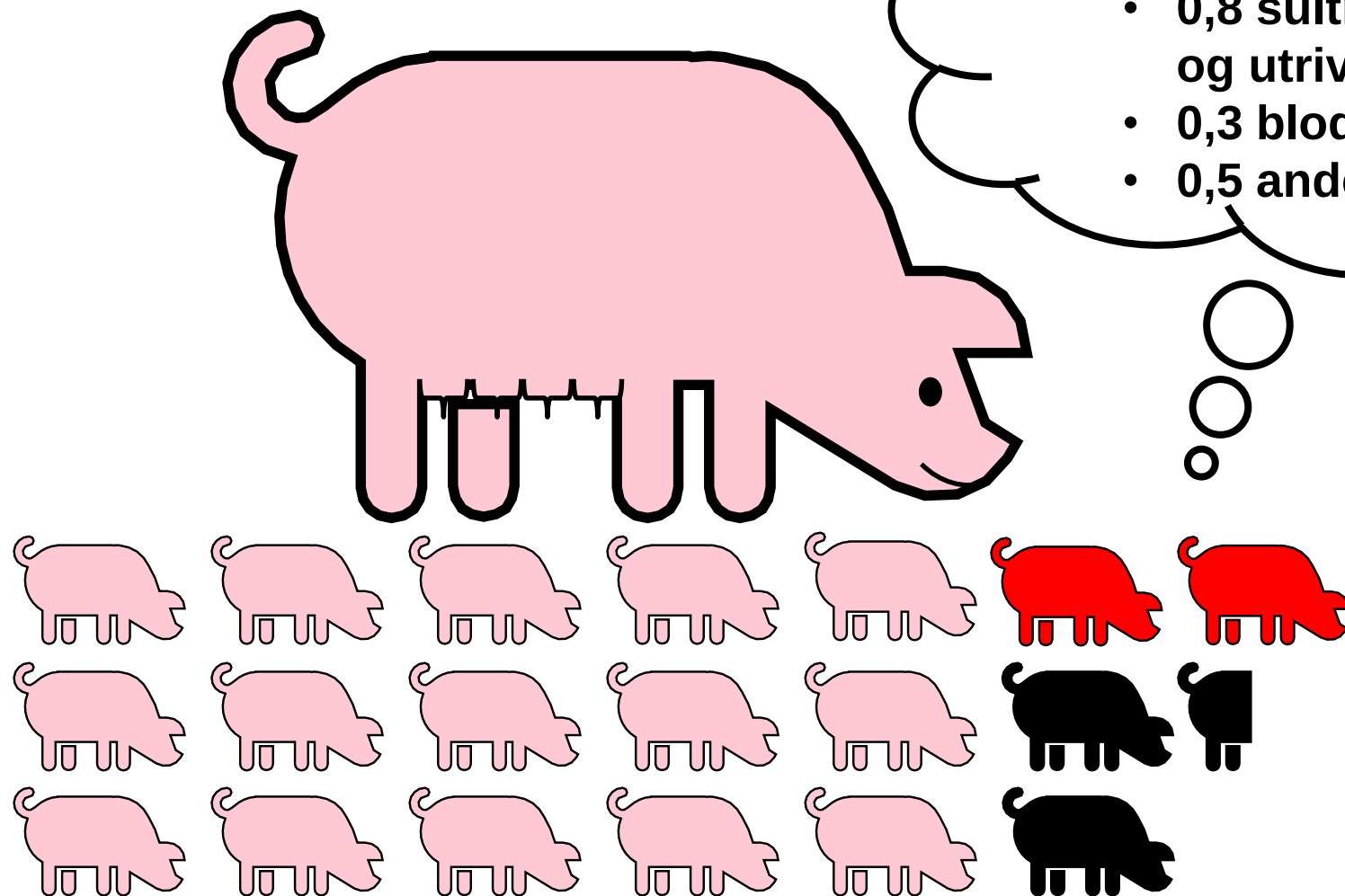
Svineafgiftsfonden

Hvad skal I høre om

- Soen klar til faring
- Faringsovervågning
- Varme omkring faringen
- Sikre optagelse af råmælk

En so med 19,4 pattedrise

A pig is lying on a black plastic slatted floor inside a metal restraint cage. A white cloth is draped over the pig's head and snout. The cage is made of grey metal bars and has a dark brown metal funnel-shaped container attached to the side. In the background, there are more cages and some straw bedding. The text "Ved indsættelse" is overlaid on the left side of the image.

Ved indsættelse

Soen klar til faring

- Farestald 5-7 dage før forventet faring
- 16-19 mm rygspæk
- 3,4 til 4,1 FEso/dag
 - Fordelt over mindst 3 måltider/dag (ligeligt fordelt)
- 500-600 gram fibre/dag

Halm eller andet til redebygning

Reducerer faringslængden
og dødfødt

Forbedrer søernes
diegivning

A close-up photograph of a pig lying on its side on a dark metal grate. The pig's skin is light pink and appears wet. A newborn piglet, also pink and wet, is lying on the grate just below the pig's rear. A blue-handled tool is visible on the left side of the frame. The word "Faringen" is overlaid in white text on the left side of the pig's body.

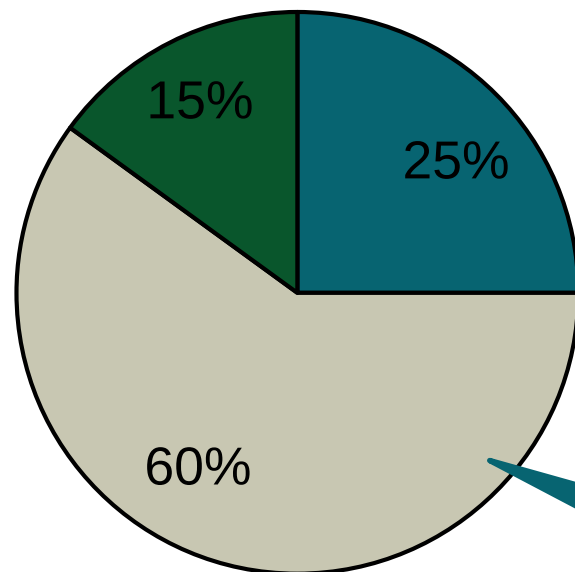
Faringen

Godt at vide om faringen

- Soen vil have ro til at fare
 - Flest faringer udenfor arbejdstiden
- I gns. tager en faring 6 timer (1,5 - 14,5)
 - Risikoen for dødfødte grise stiger, når faringslængden stiger
 - Risikoen for dødfødte grise stiger for grise, som fødes sent i fødselsrækkefølgen
- For hvert kuldnr. får soen $\frac{1}{2}$ dødfødt gris mere

60 % af de dødfødte grise dør under faringsprocessen

- Inden faring
- Under faring
- Efter faring

Stort potentiale
for at øge
overlevelsen

Sæt faringsovervågning og fødselshjælp i system

- Når soen farer → faringsovervågning
- En person skal have ansvaret
- Sæt en alarm for hvert 30. min.
- Alle farende søer tilses
- Og antallet af grise noteres
- Når der ikke er født grise siden sidste tjek = fødselshjælp
 - Gris 1-3: 1 time imellem hver gris
 - Gris >3: 30 min. imellem hver gris

Hjælpemidler til registrering af faringen

Date: 3/9

Time	Number	Stald	Nummer	Køn
00.00				
00.30				
01.00				
01.30				
02.00				
02.30				
03.00				
03.30				
04.00				
04.30	21-2			
05.00				
05.30				
06.00				
06.30				
07.00				
07.30				
08.00				
08.30				
09.00	2-0			
09.30				
10.00	10-0			
10.30				
11.00	14-0			
11.30	15-0			
12.00				
12.30	13-1			
13.00				
13.30	20-1			
14.00	21-2			
14.30				
15.00	24-2			
15.30				
16.00				
16.30				
17.00				
17.30				
18.00				
18.30				
19.00				
19.30				
20.00				
20.30				
21.00				
21.30				
22.00				
22.30				
23.00				

7268 1351

Labning	Dato	Orn	Medarbejder	Semen collection ID	Dato	Levende fødte	Dødfødte	Sten fostre	Søgrise
1	12-05-18		d	tvang	04-09-18	19	1		
2	09-10-18		p	tvang	01-02-19	18	3		
3	12-05-19		d		06-07-19	24			
4	13-08-19		p	tvang	07-12-19	22	1		
5	18-01-20		o		10-05-20	11	5		
6	19-06-20		d		11-10-20	19	4		

Solort tælt

15/10/15/12/18/3

CVZ 15.10. 27/10 13p 13p 27/10 13p 13p

12/4 10-4L-12-0H 13-8L-12 14-10L-2D 15-12 16-13L-5LH-4d-1Hd

f-skiven

Annuler

F-Skiven
Produktivitet

ÅBN

Opret faring i Stald 1

Dato: 25/06-2015
Tidspunkt: 11:04

146 23365

Levende fødte: 16, 17, 18, 19, 20, 21
Dødfødte: 02, 03, 04, 05, 06, 07

Fødselsbælt: ☒
Måske færdig: ☒
Færdig: ☒

Gem & Ny
Gem & Luk
Afbrud

Stald 1

Stal Nr. 142 - So 10562
Stal Nr. 146 - So 23365

Tilføjr Alarm til Stald 1

Alarm om 30 minutter
Alarm om 45 minutter

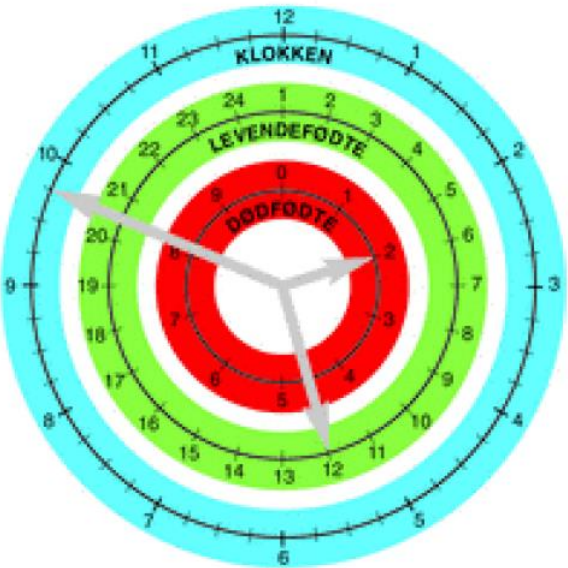
Antal aktuelle faringer med fødselsbælt i Stald 1: 2

Tilføjr Alarm til Stald 1

Alarm om 30 minutter
Alarm om 45 minutter

Antal aktuelle faringer med fødselsbælt i Stald 1: 2

F~Skiven

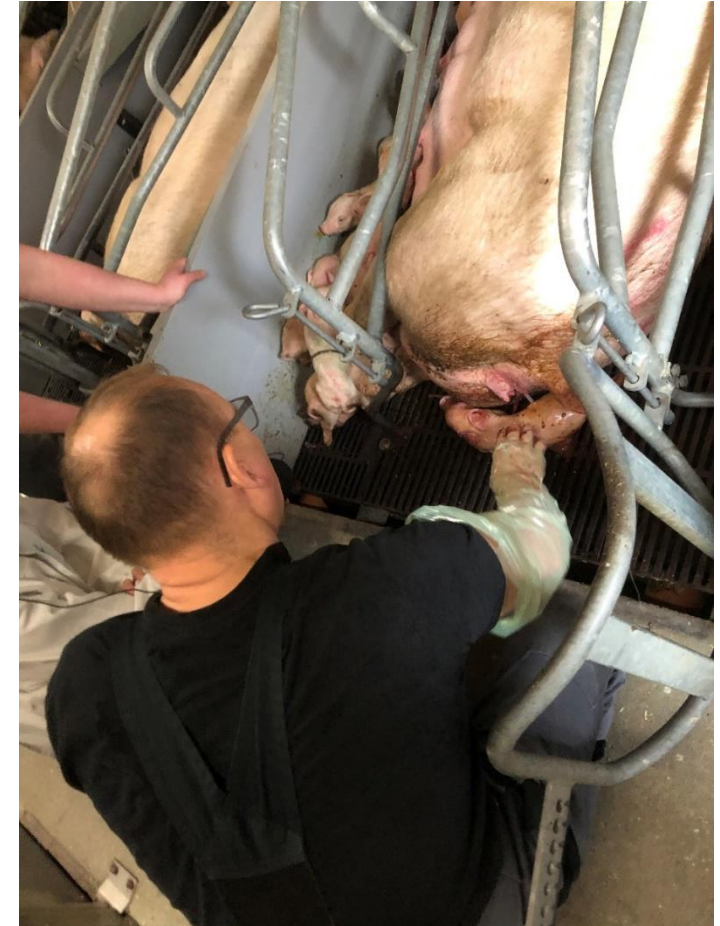

FarrowTech

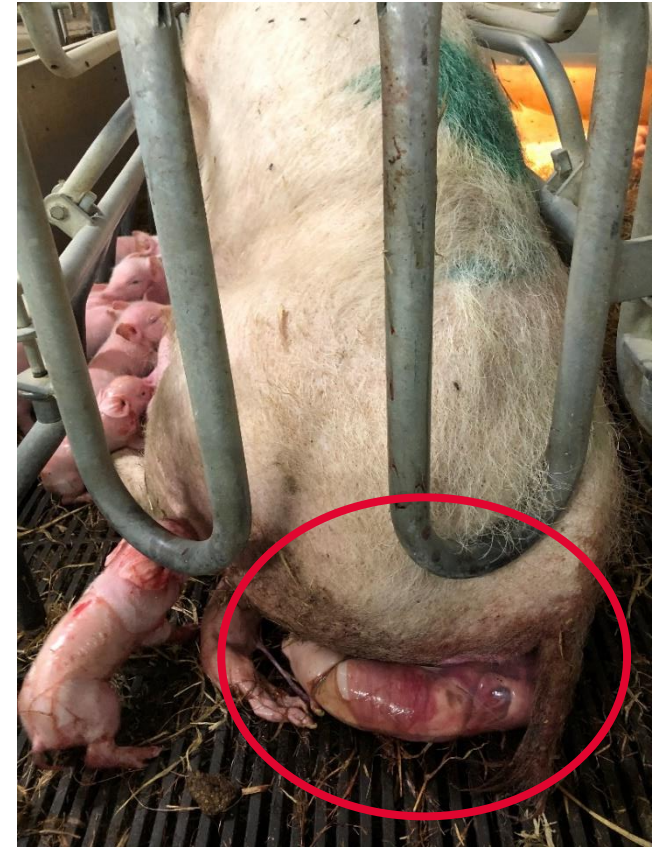
Her kan du spare tid på faringsovervågning

- Når der ingen eller få faringer i gang
- De første to timer efter at faringen er gået i gang
- Når der kun er gylte som farer

Bonus ved faringsovervågning

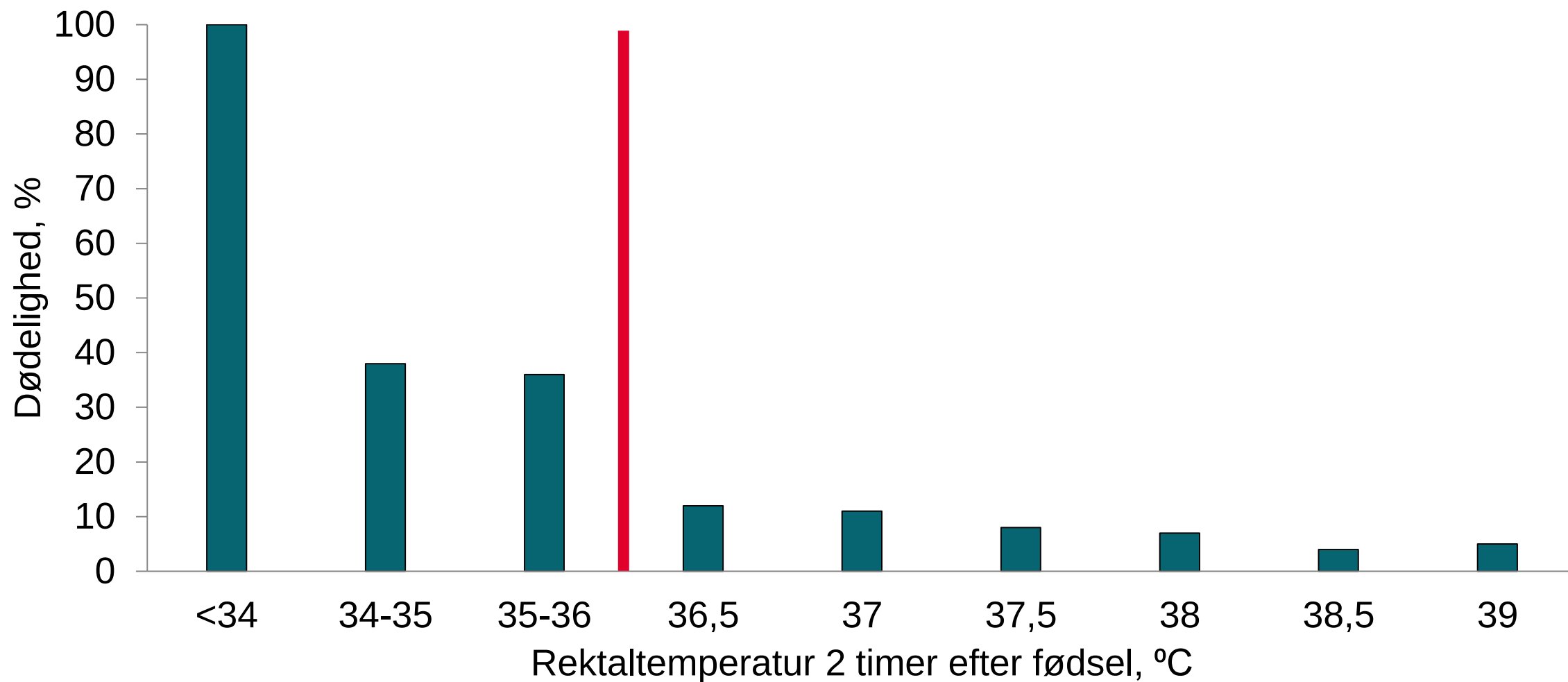
- Hjælp de mindste nyfødte grise til yveret eller ind i varmen/hulen
- Mærk de første grise, så de kan kuldudjævnes tidligt
- Hjælp nyfødte pattegrise ud af fosterhinden

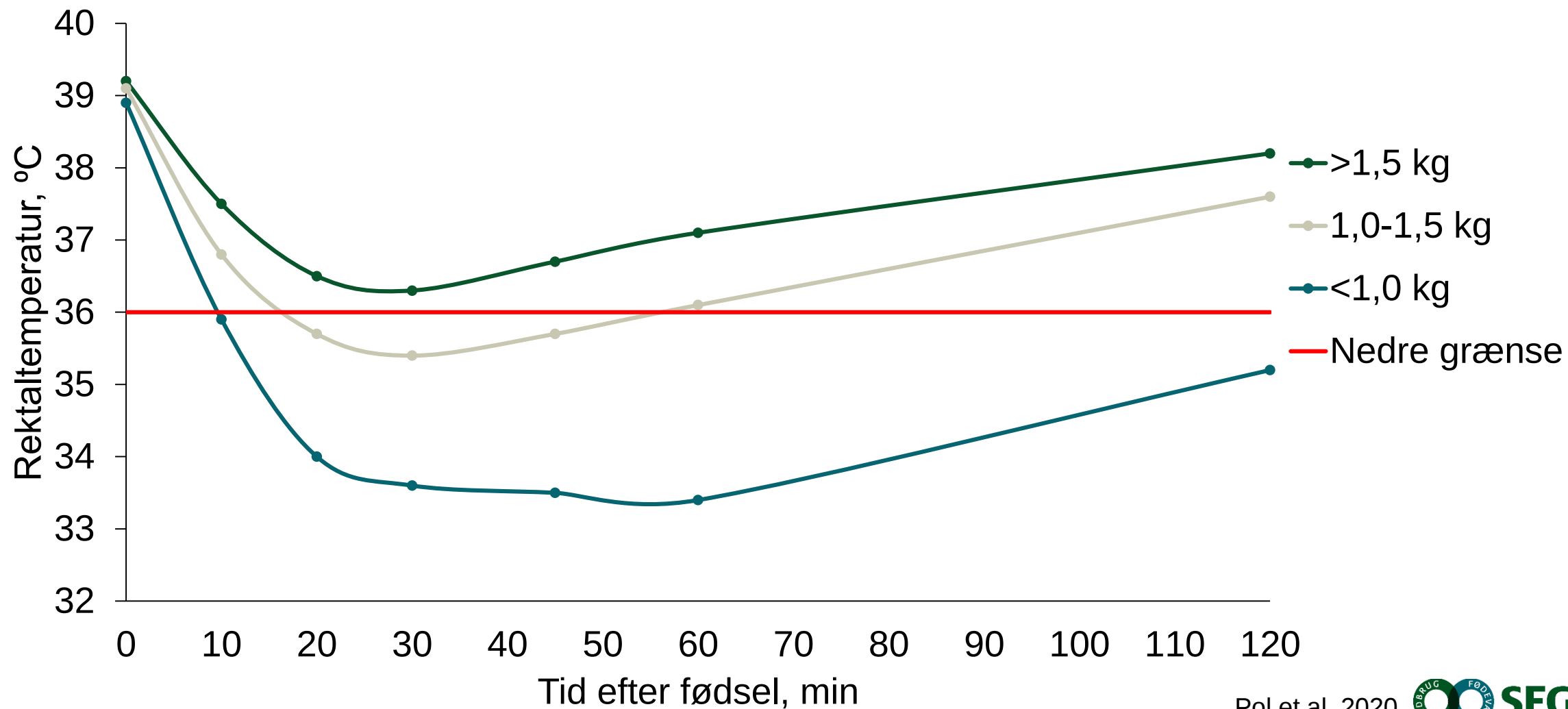
Efter fødsel

Varme

En rektaltemperatur over 36 °C øger overlevelsen

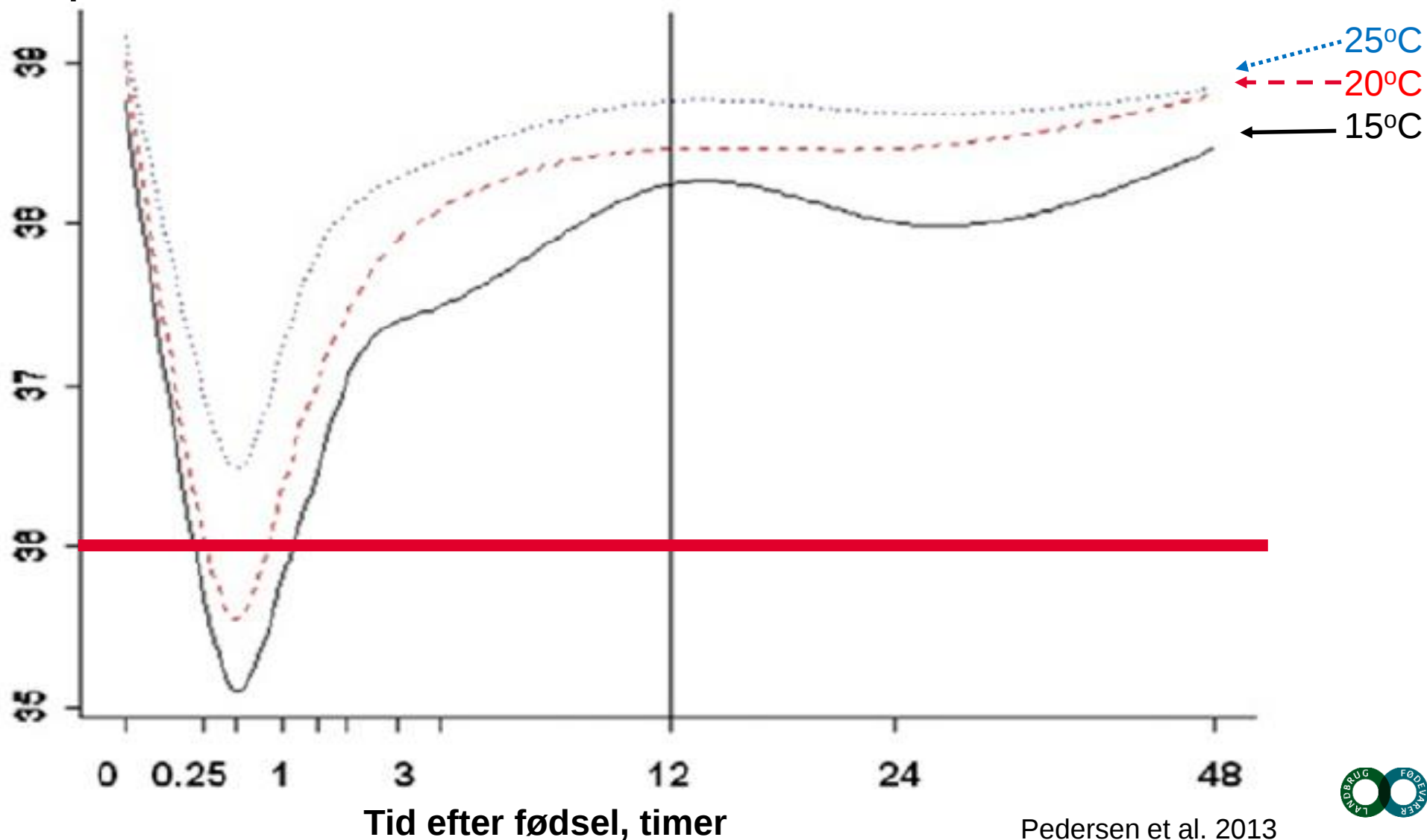

Rektaltemperatur efter fødsel ved forskellig fødselsvægt

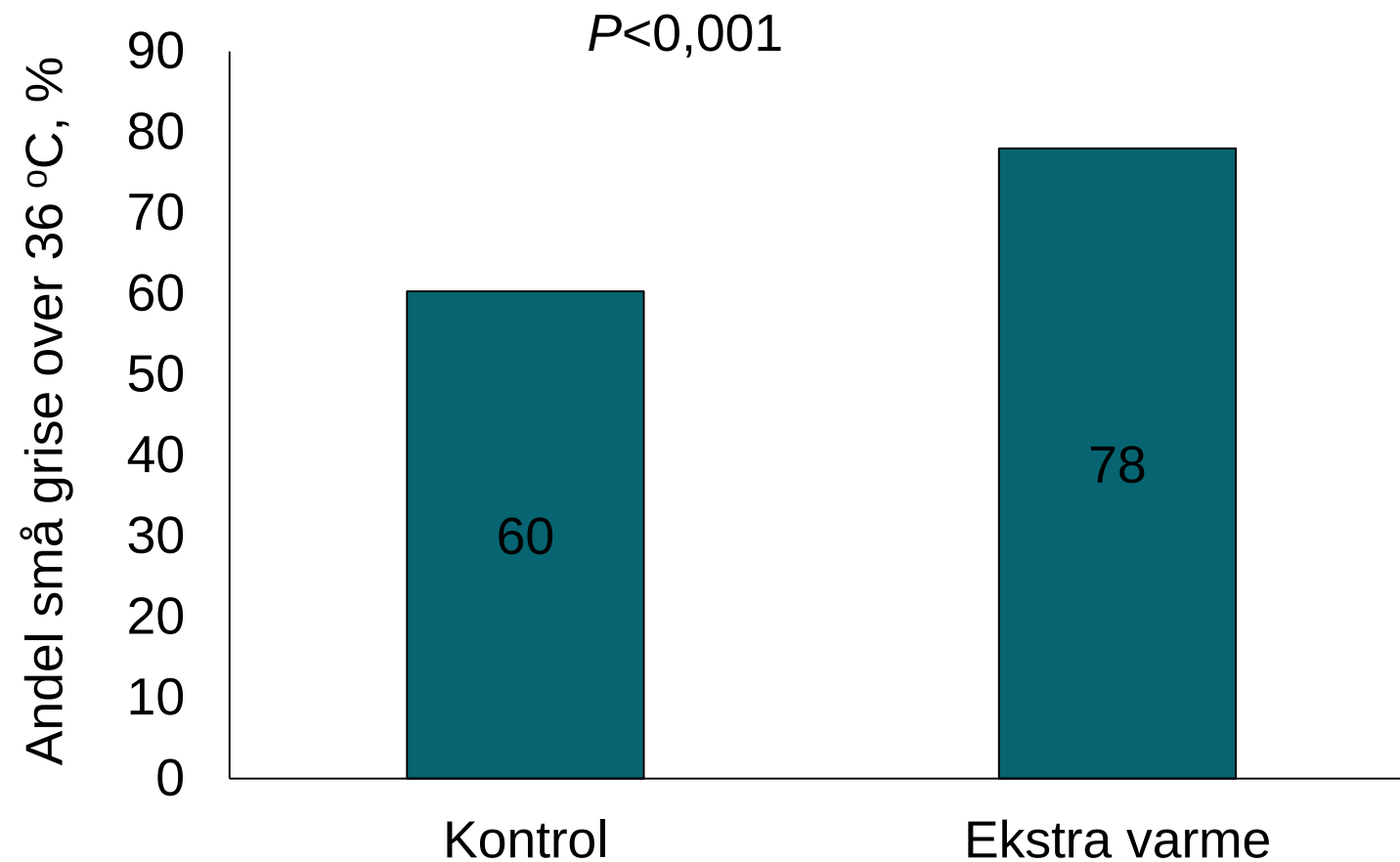
Pattegrises rektaltemperatur efter fødsel er afhængig af rumtemperatur

Rektaltemperatur, °C

Pedersen et al. 2013

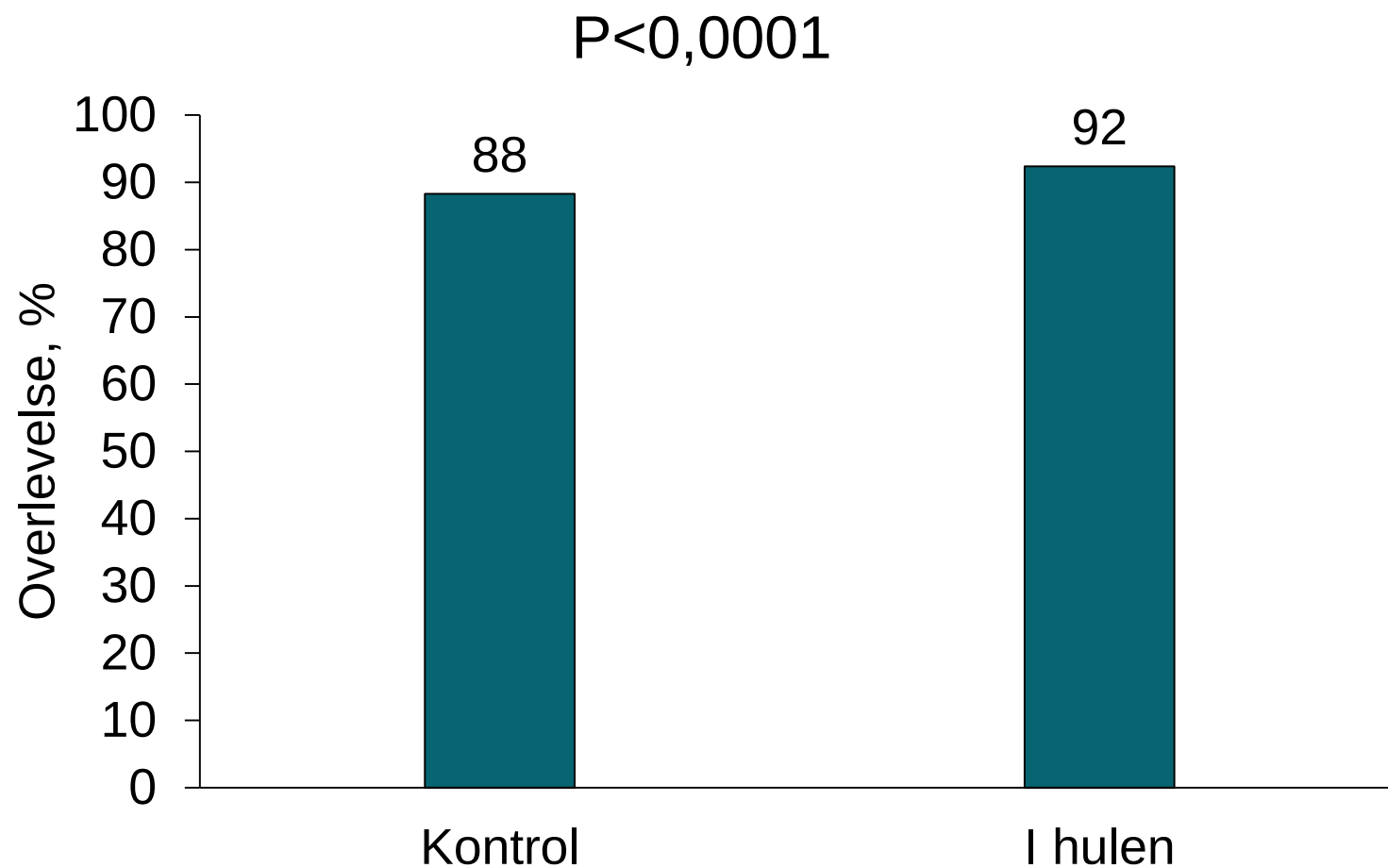
Ekstra varme omkring soen ved faring øger grisenes temperatur

Meddelelse nr. 1176

Flytte nyfødte grise ind i hulen øger overlevelsen

Modificeret fra Andersen et al. 2009

A photograph of a pig lying in a metal cage. The pig is pink and appears to be resting or lying down. The cage is made of metal bars, and there is a layer of straw bedding on the floor. The pig's legs are visible at the bottom of the frame.

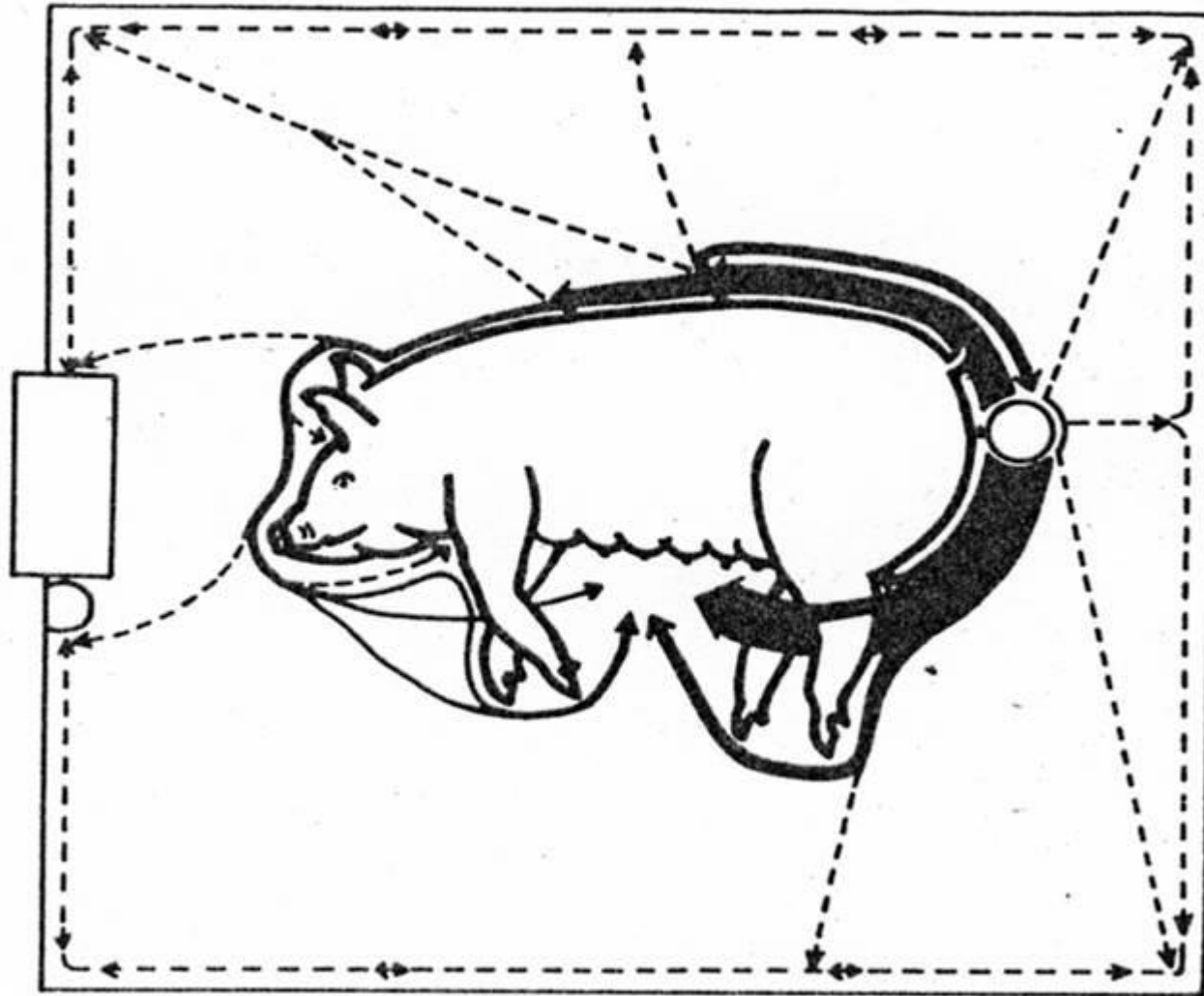
2,5 cm halm bag soen kan reducere grisenes varmetab med 40 %
(Mount, 1967)

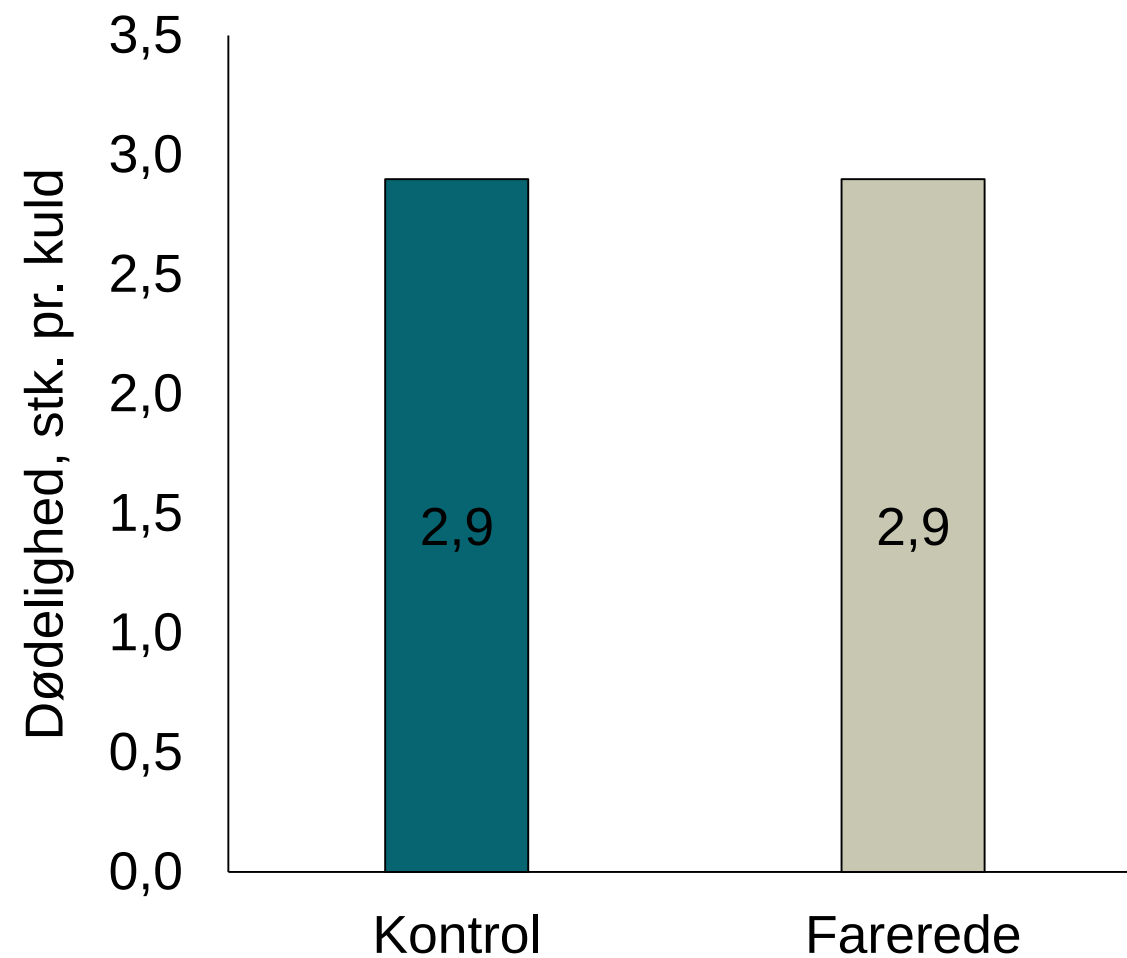
Ny afprøvning med mobil varmemåtte omkring faring

Billede lånt af FARROWTECH

Pattegrise skal blive på sporet

Effekt af farerede på overlevelsen?

Grise kan lokkes ind i hulen

KONTROL - Huletræning

- 1 time omkring fodring (dag 1 og 2)

FORSØG - Lokke grisene til at benytte hulen

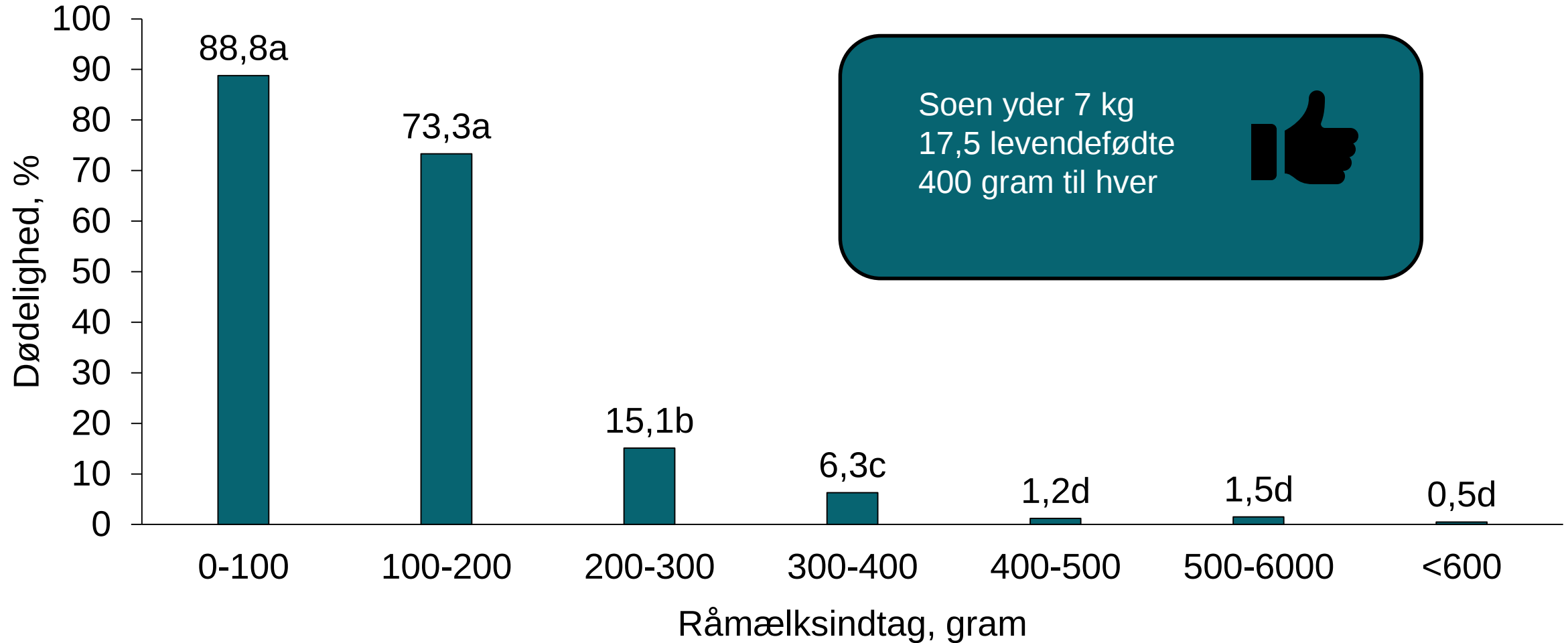
- Halm, sok med hvedekerner, jutesæk (fra indsættelse af soen)

Efter fødsel

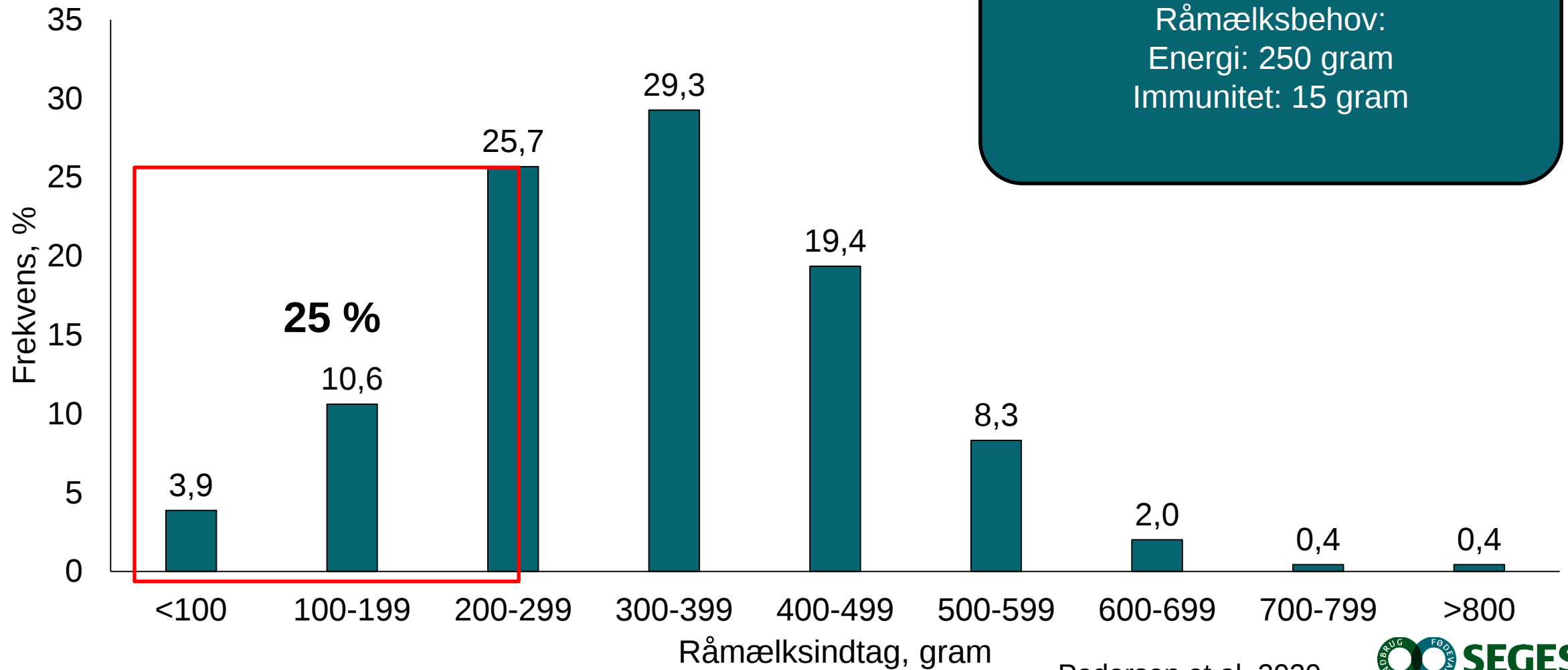
Råmælk

Pattegrisens råmælksoptag afspejles direkte i dens overlevelse

Nuntapaitoon et al. 2019a

Råmælk: Kan opdeles i behov til energi og til immunitet

Pedersen et al. 2020

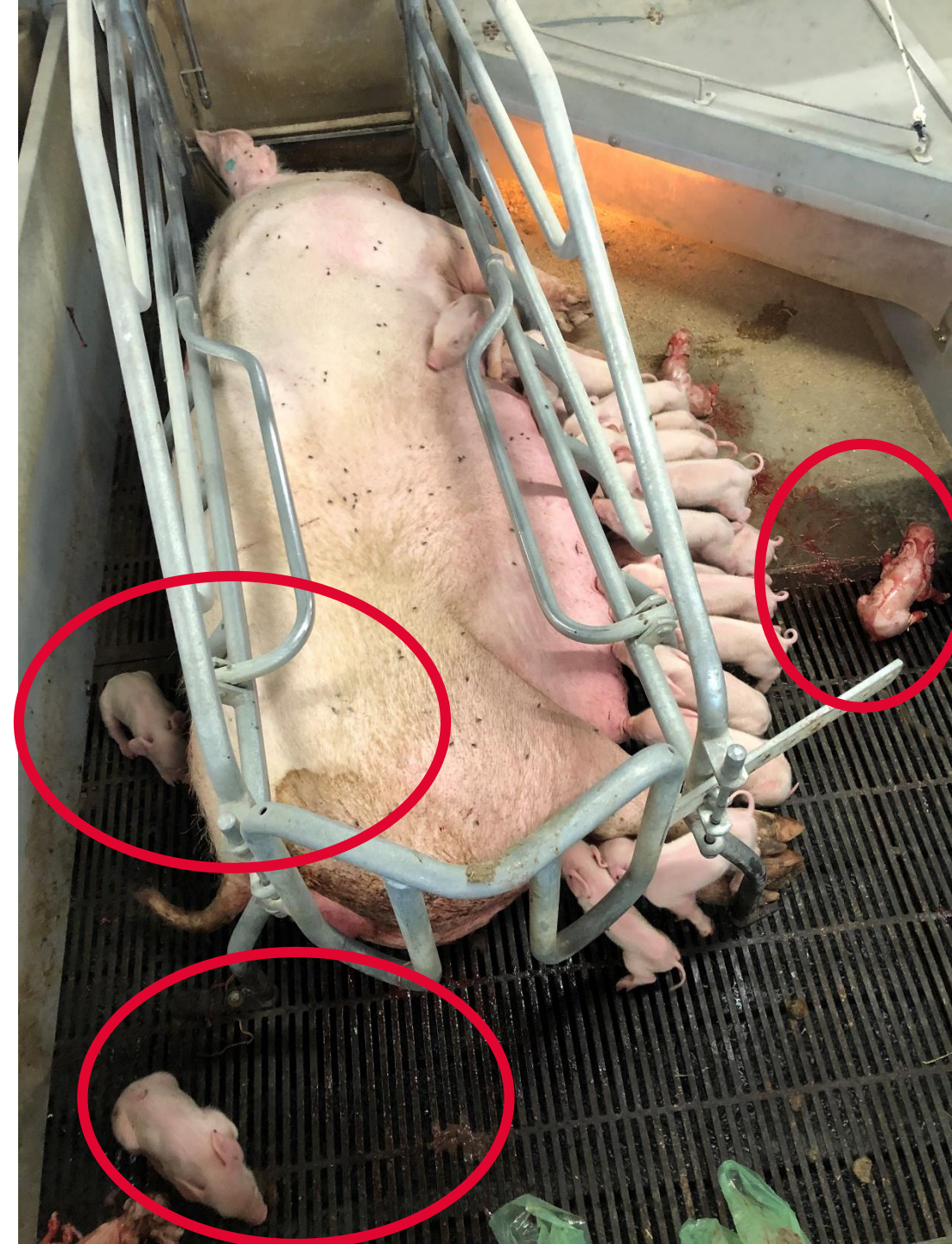
Råmælk og antistoffer

- Grise i højrisiko:
 - Kuldstørrelse
 - Fødselsvægt
 - Fødselsinterval
 - Fødselsrækkefølge
- Alle søerne udskiller nok antistoffer
- De fleste grise har optaget antistoffer, når de er 8 timer gamle
- Råmælk er råmælk
- Somælk giver god energi, når grisen har drukket råmælk

Sådan sikrer du råmælk til alle grise

- Hjælp løbende små og svage pattegrise til yveret
- Løbende kuldudjævning
 - Opmærk de førstfødte grise
 - Flyt de førstfødte store pattegrise til ammesøer
 - Flyt små pattegrise til en mindsteamme
 - Resten af grisene bliver hos egen mor
- Splitmalkning?
- Ny afprøvning: "mærk maver"

Ved kuldudjævning dur energitilskud og glukose ikke

- Ingen dokumentation for effekt
- Koster penge og tid
- Brug i stedet tiden klogt

Opsummering

Soen klar til faring

Faringsovervågning

Varme omkring faringen

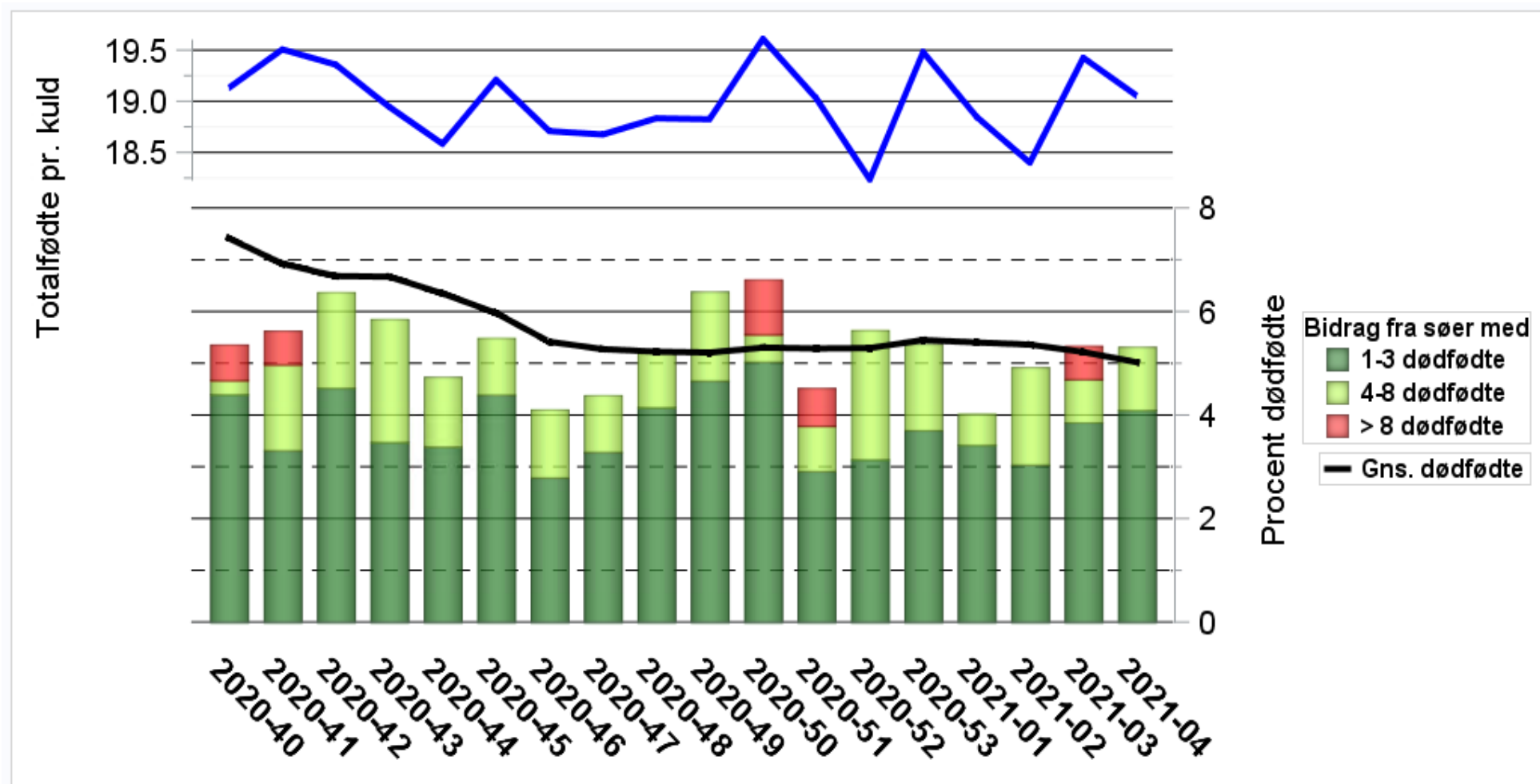
Råmælk

Dagens bedste tilbud

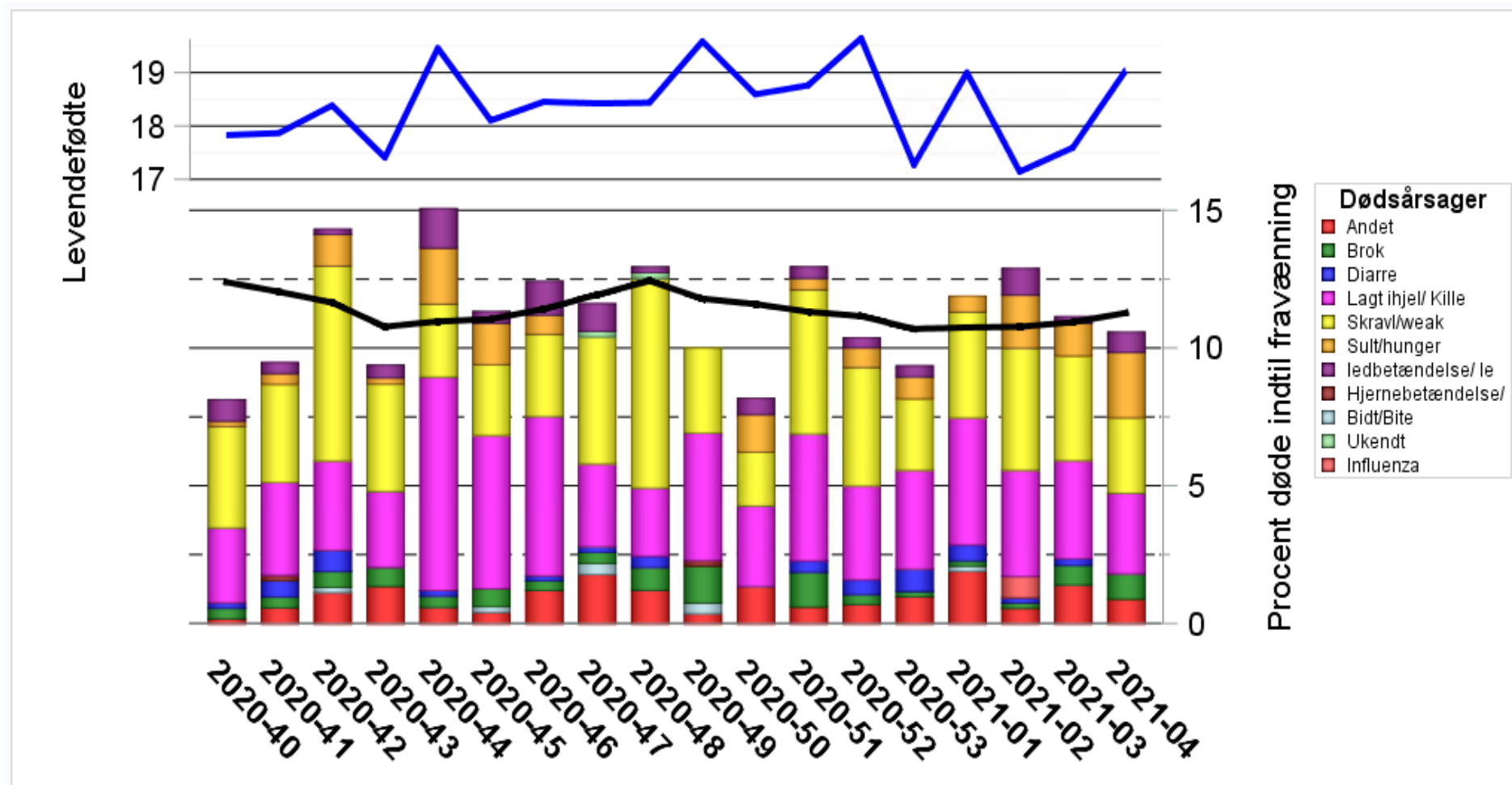
- Vi søger besætninger
- Nyt værktøj, hvor vi bruger de registreringer, som I allerede laver
- MÅL:
 - Letforståeligt overblik over pattegrisedødeligheden
 - Bliver i stand til at handle
- HVORDAN:
 - Automatisk træk af data
 - Grafer pr. mail hver mandag

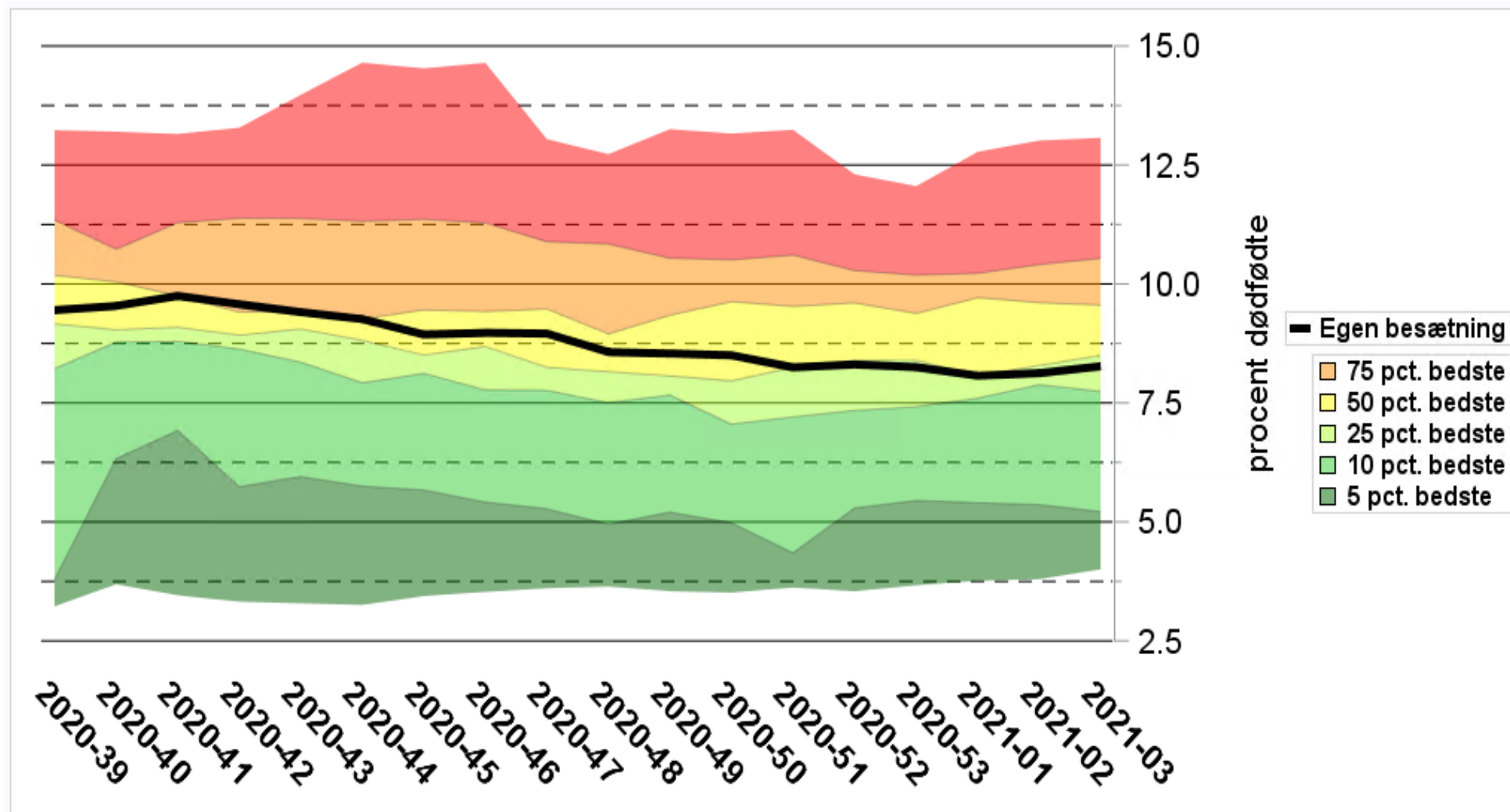
Ugeoversigt - dødfødte

Døde indtil fravænning

Benchmarking - dødfødte

Hvis du vil være med i projektet, så tag fat i din dyrlæge eller kontakt Claus Hansen fra SEGES (E-mail: cha@seges.dk; Mobil: 2086 2873).

TAK og husk!

Vær altid opdateret på den seneste faglige viden

Tilmeld dig **Nyhedsmail** fra
SEGES Svineproduktion på
www.svineproduktion.dk

 facebook.com/SegesSvineproduktion